

Cristaloscòpia del Psiquiatre desconegut

per

EMILI MIRA I LOPEZ

(acabament)

Ara veiem una figura estranya dins del cristaloscop: sí, és la del nostre company dalt de la tribuna d'una gran plaça pública arengant amb gest napoleònic les masses que l'escolten: "Si voleu que s'acabi el malestar mundial, si voleu viure bé, si voleu tenir una organització social justa i factible, heu de donar el poder als psiquiatres. Si ens confieu la feina difícil d'endregar els caps espatlats, si ens creieu capaços d'aconseguir que retorni la tranquil·litat espiritual als cervells desfets per la malaltia o la dissort... si ens doneu el govern dels boigs quan ja us heu considerats tots impotents per a tractar-los... per què no ens heu de donar el govern dels sans que també fan bogeries? Els psiquiatres són els únics homes que hem d'escollir els càrrecs de la més alta responsabilitat nacional; nosaltres us arreconarem els ministres que comencin a tenir signes demencials, us assenyalarem a l'avançada els candidats al Parlament que siguin lloards o que presentin tares mentals... us lliurarem dels paranoics, dels amorals, dels imbècils i dels neuròtics que assoleixen de vegades llocs preeminents barrejant-se amb els esperits selectes, com la sorra amb l'or, però, a canvi d'aquesta feina salvadora, ens heu de deixar que vos imposem unes quantes lleis profilàctiques i uns quants tributs destinats a poder conservar el que tots esteu perdent: la vostra salut mental. Les lleis prohibirien la procreació dels portadors de tares mentals heretables, sostreuriem de la tutela familiar els fills dels psicòpates i ordenarien l'educació d'acord amb un criteri ortofrènic. Els impostos servirien per a crear centres de formació pedagògica de primer ordre, per a multiplicar les escoles i dispensaris d'higiene mental, per a organitzar la vigilància i el control sistemàtic del desenvolupament mental dels

vostres fills, per a pagar les despeses considerables d'uns quants instituts d'investigació psicopatològica. ¡Oh! ¿què és això?... Una parella de seguretat s'emporta l'orador en mig d'una cridòria fantàstica: que el tanquin... deu ésser un boig que es creu metge, quina broma que fariem tots si ens haguessin de tractar com si fóssim un ramat de guillats... cadascú té el dret a fer el que li sembli, valdria més que s'ocupés dels seus malsalts... on s'ha vist...

Eh? el psiquiatre desconegut s'està bellugant con un endemoniat... Ara ho comprenc: el que hem vist en el cristaloscop ha estat un dels seus somnis, pobre home, quina pesadilla ha tingut...

Tanmateix, ara ens expliquem un xic millor la seva vida, un tant hermètica i el rictus melangiós que té el seu visatge. En el fons aquest company se sent fracassat i té un complex d'inferioritat que intentava satisfer subconscientment amb el somni que el cristaloscop ens acaba de revelar. Veges qui ho diria en veure'l passar visita, arborat d'una ferma serenitat, d'una impertorbable calma i, fins en ocasions d'un cert optimisme...

Es que, senyors, succeeix al mentalista en el terreny de les idees quelcom semblant al que esdevé amb l'històleg. Aquest veu dos móns de fenòmens quan esguarda amb l'ull nu i quan ho fa a través del microscopi: la galta rosada, els llavis vermells de la seva estimada se li apareixen aleshores com una acumulació monstruosa de cèl·lules adiposes, de vasos sanguinis, de teixits epitelial i conjuntiu... Però fóra horrible de concebre l'objecte del seu amor com una colònia de cèl·lules en la que viuen milions de microbis... cap encís resistiria la prova d'ésser sotmès a una anàlisi científica i per això sortosament l'històleg oblida la realitat histològica per a poder gaudir de la poc-